Lietas arhīva Nr. 1A-0281-18/42
ECLI:LV:RVPT:2018:1207.1A30028118.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2018. gada 7. decembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
tiesnese Baiba Ozoliņa
rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ sūdzību par Pļaviņu novada domes 2018. gada 29. maija lēmumiem Nr. 19.2.1 un Nr. 19.2.2.

Aprakstošā daļa

Ar Pļaviņu novada domes Administratīvo lietu komisijas (turpmāk – iestāde) 2018. gada 29. maija lēmumu Nr.19.2.1. nolemts izbeigt administratīvo lietvedību Nr. 912, kas uzsākta 2017. gada 25. decembrī, pamatojoties uz /pers. A/ iesniegumu.

Iestādes lēmumā norādīts, ka uz administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanas brīdi pastāv strīds starp m. "/Nosaukums A/, īpašnieku /pers. B/, tur dzīvojošo /pers. A/ un m. "/adrese 2/, īpašnieka pilnvaroto personu /pers. C/ par akas atrašanās vietu.

Akas atrašanās vietu strīda gadījumā iespējams noskaidrot tikai pēc zemes vienības "/Nosaukums A/", kadastra apzīmējums /kadastra numurs/, kadastrālās uzmērīšanas darbiem. Uzmērīšanas darbi 2017. gada 23. decembrī pārtraukti uz ierosinātāja /pers. B/ iebildumiem par robežzīmju atrašanās vietām. /pers. B/ kadastrālās uzmērīšanas laikā nepiekrita mērnieka norādītajām robežzīmju atrašanas vietām.

Administratīvā pārkāpuma lietā /pers. A/ nav iesniegusi zemes robežu plānu, kurā būtu redzams, ka aka atrodas uz zemes vienības "/adrese 1/". Savukārt m. "/adrese 2/, īpašnieka pilnvarotā persona /pers. C/ Administratīvo lietu komisijai 2018. gada 18. maijā ir nosūtījis zemes gabala "/adrese 2/, kadastra Nr. /kadastra numurs/, zemes robežu plānus izgatavotus 2009. gada 5. martā un 2018. gada 15. februārī.

/pers. C/ paskaidrojis, ka zemes robeža apsekota zemes īpašuma "/adrese 1/" īpašnieka /pers. B/ klātbūtnē. Abos zemes robežu plānos ir redzams, ka aka par kuras izmantošanu ir strīds, atrodas uz zemes gabala "/adrese 2/, kadastra Nr. /kadastra numurs/.

Tādejādi īpašuma "/adrese 2/ īpašnieka pilnvarotā persona /pers. C/ ar iesniegtajiem dokumentiem ir pierādījis, ka aka atrodas uz viņa valdījumā esošās zemes. To apstiprina gan 2009. gada 5. marta, gan 2018. gada 15. februāra zemes robežu plāns, tādēļ viņam ir pilnas tiesības rīkoties ar aku pēc saviem ieskatiem, proti, izvēlēties, kam ļaut lietot ūdeni un kam neļaut.

Iestāde norāda, ka /pers. C/ darbībās nav Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 176. pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva — patvarība, jo nevienā normatīvajā aktā nav noteikts, ka savā īpašumā, vai valdījumā esošā īpašumā esošo aku ir pienākums atļaut lietot citām personām, nesaistītām ar šo īpašumu. Tādejādi /pers. C/ savas darbības nav izdarījis patvaļīgi, apejot likumā noteikto kārtību.

Līdz ar to, īpašuma "/adrese 2/" īpašnieka pilnvarota persona /pers. C/ nav saucams pie administratīvās atbildības un lieta ir izbeidzama, jo konstatēts Latvijas APK 239. panta 1. punktā minētais apstāklis – nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Savukārt ar Pļaviņu novada domes Administratīvo lietu komisijas 2018. gada 29. maija lēmumu Nr.19.2.2. nolemts izbeigt administratīvo lietvedību Nr. 912, kas uzsākta 2017. gada 25. decembrī, pamatojoties uz /pers. A/ iesniegumu, kā arī nolemts atteikt atzīt /pers. A/ par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā, jo kaitējums nav radīts ar administratīvo pārkāpumu.

Iestādes lēmumā norādīts, ka uz administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanas brīdi pastāv strīds starp m. " /adrese 1/, īpašnieku /pers. B/, tur dzīvojošo /pers. A/ un m. /adrese 2/, īpašnieka pilnvaroto personu /pers. C/ par akas atrašanās vietu.

Akas atrašanās vietu strīda gadījumā iespējams noskaidrot tikai pēc zemes vienības "/adrese 1/", kadastra apzīmējums /kadastra numurs/, kadastrālās uzmērīšanas darbiem. Uzmērīšanas darbi 2017. gada 23. decembrī pārtraukti uz ierosinātāja /pers. B/ iebildumiem par robežzīmju atrašanās vietām. /pers. B/ kadastrālās uzmērīšanas laikā nepiekrita mērnieka norādītajām robežzīmju atrašanas vietām.

Administratīvā pārkāpuma lietā /pers. A/ nav iesniegusi zemes robežu plānu, kurā būtu redzams, ka aka atrodas uz zemes vienības "/adrese 1/". Savukārt m. "/adrese 2/", Aiviekstes pagasts, īpašnieka pilnvarotā persona /pers. C/ Administratīvo lietu komisijai 2018. gada 18. maijā ir nosūtījis zemes gabala "/adrese 2/", Aiviekstes pagasts, kadastra Nr. /kadastra numurs/, zemes robežu plānus izgatavotus 2009. gada 5. martā un 2018. gada 15. februārī.

/pers. C/ paskaidrojis, ka zemes robeža apsekota zemes īpašuma "/adrese 1/" īpašnieka /pers. B/ klātbūtnē. Abos zemes robežu plānos ir redzams, ka aka par kuras izmantošanu ir strīds, atrodas uz zemes gabala "/adrese 2/", Aiviekstes pagasts, kadastra Nr. /kadastra numurs/.

Tādejādi īpašuma /adrese 2/" īpašnieka pilnvarotā persona /pers. C/ ar iesniegtajiem dokumentiem ir pierādījis, ka aka atrodas uz viņa valdījumā esošās zemes. To apstiprina gan 2009. gada 5. marta, gan 2018. gada 15. februāra zemes robežu plāns, tādēļ viņam ir pilnas tiesības rīkoties ar aku pēc saviem ieskatiem, proti, izvēlēties, kam ļaut lietot ūdeni un kam neļaut.

Iestāde norāda, ka /pers. C/ darbībās nav Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 176. pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva — patvarība, jo nevienā normatīvajā aktā nav noteikts, ka savā īpašumā, vai valdījumā esošā īpašumā esošo aku ir pienākums atļaut lietot citām personām, nesaistītām ar šo īpašumu. Tādejādi /pers. C/savas darbības nav izdarījis patvaļīgi, apejot likumā noteikto kārtību.

Iestādes lēmumā norādīts, ka /pers. A/ atzīt par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā saskaņā ar viņas iesniegumu nav nekāda pamata, jo nav noticis administratīvs pārkāpums. Saskaņā ar Latvijas APK 261. panta pirmās daļas pirmo teikumu, cietušais administratīvā pārkāpuma lietā var būt fiziskā vai juridiskā persona, kurai ar administratīvo pārkāpumu radīts kaitējums, proti, morāls aizskārums, fiziskas ciešanas vai mantisks zaudējums.

Administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 912 konstatēts, ka nav noticis administratīvajā lietā minētais Latvijas APK 176. pantā paredzētais pārkāpums - patvarība, tādēļ kaitējums /pers. A/ nav radīts ar administratīvo pārkāpumu un viņa administratīvā pārkāpuma lietā nav atzīstama par cietušo.

Par Pļaviņu novada domes Administratīvo lietu komisijas 2018. gada 29. maija lēmumiem Nr. 19.2.1. un Nr. 19.2.2. /pers. A/ (turpmāk- sūdzības iesniedzēja) tiesai iesniegusi sūdzību, kurā lūdz atcelt Pļaviņu novada domes Administratīvo lietu komisijas 2018. gada 29. maija lēmumus Nr. 19.2.1. un Nr. 19.2.2.. un taisīt spriedumu, ar kuru konstatēt /pers. D/ vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un uzlikt sodu.

Sūdzībā norādīts, ka iestāde nav izpētījusi apstākļus, kas izriet no /adrese 1/ zemesgrāmatu apliecības un /adrese 2/ zemesgrāmatu apliecības. Iestāde vispār nav vērtējusi /adrese 1/ zemesgrāmatu apliecībā norādīto. Faktiski pilnībā ignorējusi /adrese 1/ zemesgrāmatu apliecību, ar to rupji pārkāpjot Latvijas APK 237. un 244. panta noteikumus.

Saskaņā ar /adrese 1/ zemesgrāmatu apliecību manam dzīvesdraugam, /adrese 1/ līdziedzīvotājam /pers. B/ uz 2011. gada 29. marta pirkuma līguma pamata īpašumā pieder /adrese 1/ zemes gabals, Aiviekstes pagastā, Pļaviņu novadā, ar kopējo platību 0,9 ha, kadastra numurs /kadastra numurs/,un uz tā atrodošie dzīvojamā ēka, ar kadastra apzīmējumu /kadastra apzīmējums/, un divas palīgēkas - pagrabs, ar kadastra apzīmējumu /kadastra apzīmējums/, un saimniecības ēka, ar kadastra apzīmējumu /kadastra apzīmējums/.

Saskaņā ar /adrese 1/ zemesgrāmatu apliecībā norādīto visas trīs šīs būves atrodas uz /adrese 1/ zemes gabala.

Lēmumos norādītā aka atrodas pa vidu starp /adrese 1/ dzīvojamo ēku un /adrese 1/ pagrabu: 5 m attālumā no /adrese 1/ dzīvojamās ēkas un 12 m attālumā no /adrese 1/ Pagraba, ievērojami tuvāk /adrese 1/ dzīvojamai nekā iespējamā administratīvā pārkāpuma izdarītāja /pers. C/ ģimenes locekļu valdījumā esošajai dzīvojamai ēkai, kas atrodas zemes gabala /adrese 2/ (skat. pielikumā situācijas plānu mērnieka skicē). Šāds saistīts ar zemesgabalu /adrese 1/ (kadastra apzīmējums /kadastra numurs/) saistīts būvju īpašums zemes grāmatās ir bijis nostiprināts 1998. gada 5. novembrī.

Minētais, situācijas plānā attēlotais būvju /adrese 1/ dzīvojamās ēkas, /adrese 1/ pagraba un akas izvietojums pastāv dabā jau vismaz no 1954. gada, kad /adrese 1/ (tajā laikā iemājas saimniecība /Nosaukums C/) tika uzbūvēti un uzsākta šo būvju ekspluatācija. Komisijai, kā vietējās pašvaldības institūcijai, tas bija zināms, vai bija jābūt zināmam.

Pretēji lēmumos norādītajam nepastāv strīds „par akas atrašanās vietu". Tā šajā vietā atrodas jau no 1954. gada, par ko abām strīdus pusēm ir zināms.

Savukārt nekustamais īpašums /adrese 1/, ar kopplatību 0,5 ha, sastāvošs no zemes gabala ar kadastra apzīmējumu /kadastra numurs/un divām nedzīvojamām ēkām - kūts, ar kadastra apzīmējumu /kadastra numurs/, un šķūņa, ar kadastra apzīmējumu /kadastra numurs/, ir nostiprināts Aiviekstes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /nodalījuma numurs/ 2007. gada 10. augustā. Tātad, salīdzinot ar /adrese 1/ īpašumtiesībām tikai pēc 9 gadiem. Turklāt, bijusī barakas ēka, kurā mitinās /adrese 2/ zemes īpašniece, un kura pārveidota par dzīvojamo ēku ar 3 dzīvokļiem, nav vis /adrese 2/ īpašumā, bet gan Aiviekstes pagasta pašvaldības īpašumā.

Vairākkārt bijām rādījuši /pers C./ /adrese 1/ zemesgrāmatu apliecību un arī snieguši viņam mutvārdu paskaidrojumus. Nav saprātīgu šaubu, ka /Pers. C/uz iespējamā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdi par visiem šiem apstākļiem bija labi informēts. Komisija nepamatoti vadījusies vienīgi no iespējamā administratīvā pārkāpuma izdarītāja /pers. C/iesniegtā /adrese 2/ zemes robežu plāna, pie tam nepārbaudot un nekonstatējot, vai tas ir likumā noteiktā kārtībā reģistrēts zemes grāmatās, tajā pašā laikā pilnībā ignorējot /adrese 1/ zemesgrāmatu apliecību un tur norādīto, kā arī /adrese 2/ zemesgrāmatu apliecību un tur norādīto. Šādi rīkojoties komisija nav ievērojusi Latvijas APK 274. panta otrās daļas 6. punktā noteikto. Lēmumi nesatur nekādu pamatojumu šādai atšķirīgai attieksmei.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka iestāde lēmumos nepamatoti norādījusi, ka viņa saistīta ar īpašumu /adrese 2/. Vadoties pat vienīgi no /pers. C/iesniegtā zemes gabala /adrese 2/ zemes robežu plāna, ir skaidri redzams, ka tas ietver /pers. B/ īpašumā un manā valdījumā esošo /adrese 1/ pagrabu, ar kadastra apzīmējumu /numurs D/.

Nepārprotami redzams, ka veicot uzmērījumus /adrese 2/ zemes gabalam, mērnieks nav ņēmis vērā /adrese 1/ zemesgrāmatas apliecībā norādītās īpašuma tiesības, ka uz /adrese 1/ zemes atrodas pagrabs, un līdz ar to, loģiski, arī tuvāk nekā pagrabs dzīvojamai mājai izvietotā, vienlaikus ar tām būvētā aka. Tādā veidā apzināti radot zemes pārklājumu un samazinot /adrese 1/ zemes gabala kopplatību. Tas tiek apliecināts ar Valsts zemes dienesta 2018. gada 6. februārī sniegto atbildi, kur norādīts, ka /adrese 1/ zemes gabals ap dzīvojamo ēku ir 0,23 ha, bet pāri ceļam 0,49 ha, tātad kopā 0,23+0,49=0,72 ha. Savukārt /adrese 1/ zemesgrāmatas apliecībā norādītais kopplatības lielums ir 0,9 ha. Iznāk, ja no 0,9ha – 0,72ha = 0,18 ha, tātad no /adrese 1/ zemes īpašuma uzmērot zemes gabalu /adrese 2/ netika ņemts vērā jau /adrese 1/ uzmērītā un zemes grāmatā nostiprinātā zeme un, lai /adrese 2/ īpašumā būtu zeme uzreiz izejot pa ēkas-barakas dzīvokļa durvīm, mantkārīgos nolūkos ir piesavināti 0,18 ha no /adrese 1/ piederošā zemes gabala.

Iepazīstoties ar nekustamā īpašuma /adrese 2/ zemesgrāmatas nodalījuma norakstu, konstatējams, ka /adrese 2/ īpašumam nav reģistrētas īpašuma tiesības uz dzeramā ūdens smelšanas vietu - aku.

/adrese 2/ īpašumam vien pieder divas būves - kūts un šķūnis. Minēto liecina arī Kokneses apvienotās pašvaldību būvvaldes 05.02.2018. vēstule Nr. l.5/18/2N, no kuras izriet, ka ēku piederību var konstatēt tikai pēc ierakstiem zemesgrāmatā. To nepārprotami nosaka arī Civillikuma 994. pants. Saskaņā ar Civillikuma 994. pantā noteikto par **nekustamā** īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās. Līdz ierakstīšanai zemes grāmatās nekustamā īpašuma ieguvējam pret trešajām personām nav nekādu tiesību. Viņš nevar izlietot nevienu no priekšrocībām, kas saistītas ar īpašumu un viņam jāatzīst par spēkā esošu visu uz šo nekustamo īpašumu attiecošās tās personas darbība, kura pēc zemes grāmatas apzīmēta par šo īpašuma īpašnieku. /pers. C/ un/vai viņa pārstāvamai /adrese 2/ īpašniecei /pers. I/ nepieder aka.

Norāda, ka sekojot /pers. C/ iespējamam, bet tiesību normām neatbilstošam uzskatam, ka ikviens nekustamais īpašums, kas atrodas uz viņa sievai piederošā zemes gabala /adrese 2/, arī pieder viņa sievai, ir viņas īpašums, būtu jāatzīst, ka arī kopīgais elektrības pievada īpašumiem /adrese 2/ un /adrese 1/ sadales skapis ar skaitītājiem, kas atrodas uz /adrese 2/ zemes gabala, arī pieder viņa sievai un viņš kā pilnvarotais pārstāvis var ar to rīkoties pēc saviem ieskatiem, tostarp noslēgt /adrese 1/ īpašniekam, ja vien tas viņam ienāk prātā. Tāpat kā aku.

Kā redzams situācijas plānā, aka atrodas cieši klāt pie /adrese 1/ žoga. Komisija nav vērtējusi un nav konstatējusi, vai man ūdens smelšanai no tās ir nepieciešams pārvietoties pa /adrese 2/ zemi, kas it kā atrodoties /pers. C/ valdījumā. Aka, kas ir būve, un zeme-tie ir dažādi nekustamie īpašumi.

Pie šādiem apstākļiem /pers. C/patvaļīgi liegt man piekļuvi vienīgai dzeramā ūdens smelšanas vietai -akai, no kā izriet, ka vienlaicīgi ar to arī /pers. B/ īpašumā un manā valdījumā esošajam pagrabam, bija prettiesiski un patvaļīgi, viņam rīkojoties nevis labā ticībā, bet ļaunprātīgi. Jāatzīmē, ka, lai gan dzeramā ūdens smelšanas vieta - aka nav reģistrēta nevienam zemesgrāmatā, tā vēsturiski ir bijusi saistīta ar nekustamo īpašumu /adrese 1/. Akai kā vienīgajai dzeramā ūdens smelšanas vietai bija un ir jābūt pieejamai abu līdzās esošo īpašumu /adrese 1/ un /adrese 2/ iedzīvotājiem, kā tas līdz tam arī bija ne mazāk kā 6 gadus kopš 2011. gada aprīļa, kad es un /pers. B/ uzsākām apdzīvot /adrese 1/.

Iestāde nav vērtējusi šo /pers. C/darbību noslēdzot aku pēkšņumu, ar to faktiski liedzot man alternatīvu dzeramā ūdens avotu.

Iestāde nav vērtējusi un nav konstatējusi, ka /pers. C/jautājumā par piekļuvi akai būtu vērsies kādā valsts vai pašvaldības institūcijā. Ko viņš nekādā mērā nebija darījis, bet pēkšņi aizslēdzis man līdz tam 6 gadus saskanīgi lietoto vienīgo dzeramā ūdens avotu.

Bez tā, ka /adrese 2/ zemesgrāmatas apliecībā nav norādītas īpašuma tiesības ne uz pagrabu, ne aku, vēl jo vairāk, pēc Kokneses apvienotās pašvaldību būvvaldes sniegtās informācijas dabā uz /adrese 2/ zemes gabala atrodas 6 ēkas un būves, kurām nav būvvaldē iesniegti dokumenti par to būvniecību.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka iestādes lēmums Nr. 19.2.2. par atteikumu atzīt viņu par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā ir nelikumīgs, jo pieņemts pēc tam, kad administratīvā pārkāpuma lietvedība izbeigta un ir pretruna Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša V. Prudņikova **2018**. gada 26. marta lēmumam lietā Nr. 1A30013918/34, saskaņā ar kuru sūdzības iesniedzēja šajā administratīvā pārkāpuma lietā tiku atzīta par cietušo.

Lietas dalībnieki piekrita lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Pārbaudot iesniegto sūdzību kopsakarā ar lietā esošajiem materiāliem, tiesa atzīst, ka sūdzība nav pamatota un ir noraidāma, savukārt pārsūdzētais lēmums atstājams negrozīts.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.[13] panta trešo daļu, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa atzīst, ka Pļaviņu novada domes Administratīvo lietu komisijas 2018. gada 29. maija lēmumos Nr. 19.2.1. un Nr. 19.2.2. ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, un tiesa pievienojas lēmuma motivācijai.

Atbilstoši Latvijas APK 238.[1] panta pirmajai daļai, saņemot ziņas, kuras norāda uz iespējamu administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, šā kodeksa 247. pantā minētās personas triju darba dienu laikā pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu vai par atteikšanos uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību (šā kodeksa 238.[2] un 239. pants), vai par materiālu pārsūtīšanu pēc piekritības. Lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu var pieņemt, arī sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu vai fiksējot to rezolūcijas veidā uz dokumenta, kas satur ziņas vai faktus par iespējamu administratīvo pārkāpumu.

Saskaņā ar Latvijas APK 261. pantā noteikto, cietušais administratīvā pārkāpuma lietā var būt fiziskā vai juridiskā persona, kurai ar administratīvo pārkāpumu radīts kaitējums, proti, morāls aizskārums, fiziskas ciešanas vai mantisks zaudējums. [..] Pēc personas izteikta lūguma šo personu par cietušo atzīst institūcija (amatpersona), kura ir tiesīga izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu. Lēmumu par personas atzīšanu par cietušo var noformēt arī rezolūcijas veidā. Lēmumu par atteikšanos atzīt personu par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā institūcija (amatpersona) pieņem rakstveidā 10 darba dienu laikā, par to paziņojot attiecīgajai personai.

Latvijas APK 1. pants nosaka, ka administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā. Šā uzdevuma realizēšanai administratīvo pārkāpumu kodekss nosaka, kāda darbība vai bezdarbība atzīstama par administratīvo pārkāpumu, kādu administratīvo sodu, kāda institūcija (amatpersona) un kādā kārtībā var uzlikt personai, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu.

Saskaņā ar Latvijas APK 9. panta pirmo daļu, par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Tātad, lai personas rīcību Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa izpratnē atzītu par pārkāpumu, tai ir jābūt prettiesiskai. Savukārt, lai personas rīcību atzītu par prettiesisku, ir jākonstatē, ka persona ir pārkāpusi tiesību normas, par kuru pārkāpumu ir paredzēta administratīvā atbildība saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa.

Administratīvā pārkāpuma sastāvu veido administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Objekts ir tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums, objektīvā puse raksturo kā izdarīts administratīvais pārkāpums, subjekts ir persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, subjektīvā puse ir vainojama darbība (*Augstākās tiesas 2006. gada 22. decembra spriedums lietā Nr. SKA-571/2006, 2008. gada 26. maija spriedums lietā Nr. 252/2008*).

Latvijas APK 7. panta pirmā daļa noteic, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi, kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā, bet otrā daļa noteic, ka lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

Savukārt Latvijas APK 239. panta pirmajā punktā ir noteikts, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība ir jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Latvijas APK 176. pants paredz administratīvo atbildību par patvarību, tas ir, kādas darbības izdarīšanu patvaļīgi, apejot likumā noteikto kārtību, ja šī patvarība nav saistīta ar ievērojama zaudējuma nodarīšanu.

Latvijas APK 244. pantā noteikts, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

No administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem redzams, ka sūdzības iesniedzēja 2017. gada 25. decembrī iesniedza iesniegumu Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijā par to, ka pie mājas "Divskujaiņi" Aiviekstes pagastā, Pļaviņu novadā esošajai akai uzlikta slēdzene, lūdzot atzīt viņu par cietušo (68. lietas lapa). 2017. gada 25. decembrī tika uzsākta administratīvā lietvedība.

Ar Pļaviņu novada domes Administratīvo lietu komisijas 2018. gada 23. janvāra lēmumu, izbeigta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā un atteikts atzīt /pers. A/ par cietušo (64. lietas lapa).

No lietas materiāliem redzams, ka ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2018. gada 26. marta lēmumu lietā Nr. 1A30013918/34 ir atcelts Pļaviņu novada domes Administratīvās komisijas 2018. gada 23. janvāra lēmums Nr. 3.3. par administratīvās lietvedības Nr. 912 izbeigšanu un iesniedzējas /pers. A/ neatzīšanu par cietušo un lieta ir nosūtīta Administratīvai komisijai jaunai izskatīšanai (82.-85. lietas lapa).

Ar Pļaviņu novada domes Administratīvo lietu komisijas 2018. gada 29. maija lēmumiem Nr. 19.2.1. un Nr. 19.2.2. nolemts izbeigt administratīvo lietvedību Nr. 912, kas uzsākta 2017. gada 25. decembrī, pamatojoties uz /pers. A/ iesniegumu, kā arī nolemts atteikt atzīt /pers. A/ par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā, jo kaitējums nav radīts ar administratīvo pārkāpumu.

Latvijas APK 272.pants noteic, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav konstatējama prettiesiska, vainojama (ar nodomu, vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai pārvaldes noteikto kārtību, par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība – administratīvais pārkāpums.

Kā redzams no saņemtajiem lietas materiāliem, starp pusēm pastāv strīds par to, uz kādas personas piederošas zemes atrodas aka.

No lietas materiālos esošās Aizkraukles rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Aiviekstes pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /nodalījuma numurs/(10.-11. lietas lapa), Zemgales rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Aiviekstes pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /nodalījuma numurs/(14.-15. lietas lapa), Zemgales rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Aiviekstes pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /nodalījuma numurs/un zemes robežas plāniem (19., 23., 24., 26. un 27. lietas lapa) nevar konstatēt, uz kādas personas piederošās zemes aka atrodas.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka iestāde pamatoti ir konstatējusi, ka nav iespējams konstatēt administratīvā pārkāpuma sastāvu, proti, objektu un objektīvo pusi, jo nav iespējams noskaidrot, uz kādai personai piederošas zemes aka atrodas. Kā arī subjektu un subjektīvo pusi, kamēr precīzi nav noskaidrots kā īpašumā atrodas objekts, līdz ar to nav iespējams noskaidrot vai /pers. C/, kurš ir liedzis piekļuvi akai sūdzības iesniedzējai, izdarījis patvarību.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka minētais strīds ir risināms ārpus administratīvās lietvedības.

Tiesa secina, ka sūdzības iesniedzēja arguments, ka iestāde pārkāpusi termiņu lēmuma pieņemšanai par atteikšanos atzīt /pers. A/ par cietušo, nav pamatots, jo saskaņā ar Latvijas APK 261. pantu, pēc personas izteikta lūguma šo personu par cietušo atzīst institūcija, kura ir tiesīga izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu, kas šajā gadījumā ir Pļaviņu novada domes Administratīvā komisija.

No lietas materiāliem redzams, ka administratīvās pārkāpuma lietas materiālus iestāde saņēmusi 2018. gada 11. janvārī (65. lietas lapa). Lēmumu par atteikšanos atzīt personu par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā institūcija (amatpersona) pieņem rakstveidā 10 darba dienu laikā, par to paziņojot attiecīgajai personai. Iestāde lēmumu par atteikšanos atzīt par cietušo pieņēma 2018. gada 23. janvārī, tas ir ievērojot Latvijas APK 261. panta noteikto termiņu.

Kā nepamatotu tiesa vērtē sūdzības iesniedzējas argumentu, ka iestāde nevarēja viena lēmuma ietvaros pieņemt lēmumu par lietvedības izbeigšanu un atteikt atzīt sūdzības iesniedzēju par cietušo, it sevišķi ņemot vērā, ka konstatējot administratīvā sastāva trūkumu, iesāktā lietvedība ir izbeidzama. Savukārt, par cietušo, saskaņā ar Latvijas AKP 261. pantu, var atzīt personu administratīvās pārkāpuma lietas ietvaros.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, tiesa secina, ka iestāde ir pamatoti izbeigusi lietu, konstatējot, ka notikumā nepastāv administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka sūdzībā minētie argumenti nevar būt par pamatu Pļaviņu novada domes 2018. gada 29. maija lēmumu Nr. 19.2.1 un Nr. 19.2.2 atcelšanai, kā arī nav konstatēti citi apstākļi, kas būtu par pamatu lēmuma atcelšanai, līdz ar to lēmums ir atstājams negrozīts un sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.[12] pantu, 289.[13] pantu, tiesa,

nosprieda:

Noraidīt /pers. A/ sūdzību un atstāt negrozītu Pļaviņu novada domes 2018. gada 29. maija lēmumus Nr. 19.2.1 un Nr. 19.2.2.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas Rīgas apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Baiba Ozoliņa